

**LIETUVOS BANKAS
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X.X. IR REVOLUT BANK UAB GINČO NAGRINĖJIMO**

2025-04-09 Nr. 429-68
Vilnius

Lietuvos bankas gavo advokatės X.X. (toliau – atstovė) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti X.X. (toliau – pareiškėjas) ir *Revolut Bank UAB* (toliau – bankas) ginčą.

N u s t a t y t a:

2024 m. liepos 12 d. bankas pareiškėjui išsiuntė pranešimą, kuriuo informavo, kad nuo 2024 m. rugsėjo 10 d. bankas su pareiškėju vienašališkai nutraukia dalykinius santykius. Savo sprendimą nutraukti dalykinius santykius su pareiškėju bankas motyvavo tuo, kad privalo įgyvendinti pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos reikalavimus, nes pareiškėjas bankui nepateikė duomenų, pagrindžiančių pareiškėjo gaunamų lėšų jo banko sąskaitoje šaltinį ir jo teisėtumą. Bankas taip pat apribojo naudojimąsi pareiškėjo banko sąskaita.

2024 m. liepos 16 d. bankas gavo pareiškėjo atstovės pretenziją, kurioje buvo reikalaujama panaikinti pareiškėjo banko sąskaitai taikomus ribojimus. Bankas 2024 m. liepos 17 d. pareiškėjo atstovei pateiktame atsakyme pakartotinai paaiškino priežastis, dėl kurių priėmė sprendimą nutraukti dalykinius santykius su pareiškėju ir apriboti naudojimąsi pareiškėjo banko sąskaita. 2024 m. rugpjūčio 7 d. pareiškėjo atstovė pakartotinai kreipėsi į banką ir reikalavo panaikinti apribojimus pareiškėjo sąskaitai, tačiau bankas pareiškėjo atstovę informavo, kad nekeis priimto sprendimo, nes pareiškėjas bankui nepateikė duomenų apie lėšų jo banko sąskaitoje šaltinį ir jo teisėtumą.

Pareiškėjo atstovė, nesutikdama su banko sprendimu, kreipėsi į Lietuvos banką dėl vartojimo ginčo nagrinėjimo. Pareiškėjo atstovė teigė, kad banko sprendimas vienašališkai nutraukti dalykinius santykius ir apriboti naudojimąsi banko sąskaita yra nepagrįstas, tokį sprendimą priimti nebuvo jokio teisinio pagrindo. Pareiškėjo atstovės teigimu, banko darbuotojas pareiškėjo tik lakoniškai prašė pateikti informaciją, susijusią su pareiškėjo lėšų banko sąskaitoje kilmę ir teisėtumą, tačiau detalios nepaaiškino, kodėl būtent ta banko prašoma informacija buvo reikalinga. Pareiškėjo atstovė teigė, kad pareiškėjas bankui pateikė informaciją, kad lėšų jo banko sąskaitoje kilmė yra susijusi su bendrovių *Bella-Rzeszów Spółka z Ines Spółka* jam suteiktomis paskolomis. Pareiškėjo atstovė pažymėjo, kad pareiškėjas nepažeidė jokių sutarties su banku sąlygų, pareiškėjo lėšų judėjimas jo banko sąskaitoje nebuvo susijęs su jokia nelegalia veikla, pareiškėjas bankui pateikė prašomą informaciją apie lėšų jo banko sąskaitoje kilmę ir teisėtumą. Pareiškėjo atstovė prašė įpareigoti banką panaikinti sprendimą nutraukti dalykinius santykius su pareiškėju, į pareiškėjo sąskaitą kitame banke pervesti visą pareiškėjo banko sąskaitoje turimą lėšų sumą, grąžinti pareiškėjui banko taikomo plano „Metal“ mokestį už laikotarpį, kuriuo pareiškėjas negalėjo naudotis banko sąskaita.

Lietuvos bankui pateiktame atsiliepime bankas paaiškino, kad, vykdydamas pareiškėjo mokėjimo operacijų ir nuolatinę dalykinių santykių stebėseną, nustatė, jog laikotarpiu tarp 2023 m. spalio 16 d. ir 2024 m. gegužės 6 d. pareiškėjas atliko daugiau negu 10 mokėjimų įmonei *Bella Rzeszów sp z oo*, jų bendra suma – 482 452,92 GBP. Siekdamas nustatyti pareiškėjo gaunamų lėšų šaltinį ir teisėtumą, bankas paskyrė patikrą pareiškėjo banko sąskaitai. Bankas pareiškėjo paprašė pateikti šiuos lėšų kilmę (šaltinį) patvirtinančius dokumentus: metinę mokesčių deklaraciją bei banko išrašus, patvirtinančius darbdavio mokėjimus; trijų paskutinių mėnesių atlyginimų lapelius bei banko išrašus, patvirtinančius darbdavio mokėjimus; pastarųjų 3 mėnesių sąskaitas faktūras (taikoma savarankiškai

dirbantiems asmenims) bei banko išrašus, patvirtinančius mokėjimus ir metinę mokesčių deklaraciją. Papildomai bankas pareiškėjo paprašė paaiškinti mokėjimo operacijų įmonei *Bella Rzeszów sp z oo* paskirtį, paaiškinti pareiškėjo ir šios įmonės santykius.

Pareiškėjui nepateikus banko prašomos informacijos, banko darbuotojas 2024 m. birželio 18 d. susiekė su pareiškėju ir pakartotinai paprašė pateikti banko prašomą informaciją. Tačiau pareiškėjas į banko prašymą neatsakė ir nepateikė prašomų duomenų, todėl bankas 2024 m. birželio 26 d. informavo pareiškėją, kad naudojimasis jo banko sąskaita yra apribotas, ir informavo, kad, jeigu per 10 dienų bankui nepateiks prašomų duomenų, pareiškėjo banko sąskaita bus uždaryta.

2024 m. liepos 4 d. pareiškėjas susiekė su banku ir reikalavo panaikinti apribojimus jo sąskaitai, tačiau banko prašomų duomenų nepateikė. 2024 m. liepos 5 d. banko darbuotojas dar kartą paprašė pareiškėjo pateikti banko prašomą informaciją apie lėšų jo banko sąskaitoje šaltinį ir kilmę. 2024 m. liepos 6 d. pareiškėjas bankui paaiškino, kad mokėjimai *Bella Rzeszów sp z oo* ir *Ines sp. z o. o.* yra atliekami paskolos, kuri buvo išduota pareiškėjui, kaip šių įmonių valdybos pirmininkui, pagrindu, taip pat informavo, kad negali pateikti paskolos sutarčių.

2024 m. liepos 11 d. banko darbuotojas paprašė pareiškėjo pateikti bet kokius dokumentus, susijusius su paskolos gavimu iš įmonių *Bella Rzeszów sp z oo* ir *Ines sp. z o. o.* Kadangi pareiškėjas prašomų duomenų taip ir nepateikė, bankas 2024 m. liepos 12 d. priėmė sprendimą nutraukti dalykinius santykius su pareiškėju ir apie tai informavo pareiškėją.

2024 m. rugpjūčio 7 d. pareiškėjo atstovė bankui pateikė dokumentus, kurie, pareiškėjos atstovės teigimu, turėjo pagrįsti, kad pareiškėjas neužsiima nelegalia veikla. Įvertinęs pateiktus dokumentus, bankas nusprendė, kad aplinkybės, dėl kurių bankas priėmė sprendimą vienašališkai nutraukti dalykinius santykius, neišnyko, todėl informavo pareiškėją, kad savo sprendimo nekeis.

Bankas pateiktame atsiliepime pažymėjo, kad banko sprendimas nutraukti dalykinius santykius su pareiškėju, be kita ko, buvo priimtas remiantis Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo įstatymo (toliau – PPTFPĮ) 18 straipsniu, kuris reglamentuoja, kad „jeigu klientas vengia arba atsisako finansų įstaigai ar kitam įpareigotajam subjektui jo prašymu ir terminais pateikti papildomą informaciją, finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai, vadovaudamiesi vidaus politikos ir vidaus kontrolės procedūromis, gali atsisakyti vykdyti pinigines operacijas ar sandorį, nutraukti sandorius ar dalykinius santykius su klientu.“, taip pat banko privatiems klientams taikomų sąlygų (toliau – Sąlygos) 24 punktu, kuriame įtvirtinta, kad: „Išimtiniais atvejais galime tuojau pat sustabdyti jūsų sąskaitos veikimą arba ją uždaryti ir nebeleisti jums pasiekti mūsų svetainės. Galimi išimtiniai atvejai: jei turime rimtą pagrindą įtarti, kad elgiatės nesąžiningai ar neteisėtai; <...> jei turime rimtą priežastį manyti, kad jūsų tolesnis sąskaitos naudojimas gali pakenkti mūsų reputacijai arba geram vardui; <...> jei taip turime pasielgti laikydamiesi bet kokio įstatymo, teisės akto, teismo sprendimo arba ombudsmeno nurodymų. Taip pat galime nuspręsti uždaryti jūsų sąskaitą arba sustabdyti jos veikimą dėl kitų priežasčių. Tokiu atveju, su jumis per „Revolut“ programėlę susisieksime iki tol likus bent šešiasdešimt (60) dienų. Uždarius jūsų sąskaitą ir nutraukus sutartį, gali būti nutrauktos ir kitos jūsų su mumis arba per mus sudarytos sutartys. Daugiau informacijos galite gauti „Revolut“ programėlėje arba susisiekti su mumis.“

Bankas rėmėsi ir PPTFPĮ 9 straipsnio 16 bei 18 dalimis, kurios įpareigoja banką vykdyti nuolatinę dalykinių santykių su klientu stebėseną, įskaitant sandorių, kurie buvo sudaryti tokių santykių metu, tyrimą, siekiant užtikrinti, kad vykdomi sandoriai atitiktų banko turimą informaciją apie klientą, jo verslą, rizikos pobūdį ir lėšų šaltinį.

Banko teigimu, kadangi pareiškėjas nepateikė banko prašomos informacijos, bankas negalėjo tinkamai įgyvendinti PPTFPĮ reikalavimų, todėl tolimesnis dalykinių santykių tęsimas su pareiškėju bankui kėlė PP / TF prevencijos tinkamo neužtikrinimo riziką. Kita vertus, pateiktuose papildomuose paaiškinimuose bankas teigė, kad dalykiniai santykiai su pareiškėju dar nėra nutraukti, nes pareiškėjo banko sąskaitoje yra pareiškėjui priklausančių lėšų.

Papildomai bankas paaiškino, kad pareiškėjo mokėjimo sąskaita nėra uždaryta – jai yra taikomi gaunamų mokėjimų ribojimai, pareiškėjas bet kuriuo metu iš savo banko sąskaitos į kito banko sąskaitą gali persivesti lėšas ir bankas šią galimybę pareiškėjui atsakyme yra paaiškinęs. Taip pat bankas paaiškino, kad pareiškėjui dar 2024 m. spalio 4 d. grąžino 131, 03 Eur, tokia suma buvo nuskaičiuota iš pareiškėjo sąskaitos kaip metinis mokestis už planą „Metal“.

Atsižvelgdamas į pirmiau išdėtytus argumentus, bankas Lietuvos banko prašė atmesti pareiškėjo reikalavimus.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42¹ straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko prižiūrimo finansų rinkos dalyvio galimu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Kaip matyti iš Lietuvos bankui pateiktų dokumentų ir informacijos, šalių ginčas kilo dėl banko sprendimo apriboti pareiškėjo teisę naudotis banko sąskaita ir vienašališkai nutraukti dalykinius santykius su pareiškėju. Bankas savo sprendimą motyvuoja tuo, kad pareiškėjas nepagrindė lėšų jo banko sąskaitoje kilmės ir šaltinio teisėtumo, dėl to bankas negalėjo tinkamai įgyvendinti PPTFPĮ reikalavimų.

Pareiškėjo atstovė teigia, kad banko sprendimas imtis kraštutinės priemonės ir vienašališkai nutraukti dalykinius santykius yra nepagrįstas ir tinkamai nemotyvuotas, o pareiškėjas bankui pateikė duomenis apie lėšų jo banko sąskaitoje kilmę ir teisėtumą, t. y. paaiškino, kad jos gautos paskolų, kurias pareiškėjui suteikė įmonės *Bella Rzeszów sp z oo ir Ines sp. z o. O*, pagrindu. Bankas teigia, kad pareiškėjas iki banko sprendimo nutraukti dalykinius santykius atsisakė bankui pateikti prašomus dokumentus apie lėšų banko sąskaitoje kilmę ir šaltinio teisėtumą, o duomenys, kuriuos galiausiai pareiškėjo atstovė bankui pateikė po banko priimto sprendimo, neleido bankui tinkamai įsitikinti pareiškėjo lėšų banko sąskaitoje kilmę ir teisėtumą.

Papildomai pažymėtina, kad, atsižvelgiant į tai, kad bankas pateikė duomenis, kad 2024 m. spalio 4 d. pareiškėjui grąžino „Metal“ plano mokestį, taikytą už laikotarpį, kai buvo apribotas naudojimasis pareiškėjo banko sąskaita, bei į tai, kad bankas pareiškėjui yra pateikęs atsakymą, kad pareiškėjas iš savo banko sąskaitos gali persivesti lėšas į kito banko sąskaitą, toliau šiame sprendime dėl ginčo esmės bus pasisakoma tik dėl ginčo šalių argumentų, kurie susiję su pareiškėjo reikalavimu įpareigoti banką panaikinti ribokimus pareiškėjo banko sąskaitai ir atšaukti banko sprendimą nutraukti dalykinius santykius su pareiškėju.

Siekdamas išspręsti tarp šalių kilusį ginčą ir įvertinti pareiškėjo bankui keliamo reikalavimo pagrįstumą, Lietuvos bankas vertins, ar banko priimtas sprendimas apriboti pareiškėjo galimybę naudotis banko sąskaita, o vėliau ir nutraukti dalykinius santykius su pareiškėju buvo teisėta ir proporcinga PP / TF rizikos valdymo priemonė.

PPTFPĮ 9 straipsnio 16 dalyje nustatyta, kad finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai visais atvejais privalo vykdyti nuolatinę kliento dalykinių santykių stebėseną, įskaitant sandorių, kurie buvo sudaryti tokių santykių metu, tyrimą, siekiant užtikrinti, kad vykdomi sandoriai atitiktų finansų įstaigų ar kitų įpareigotųjų subjektų turimą informaciją apie klientą, jo verslą, rizikos pobūdį ir lėšų šaltinį.

Remiantis PPTFPĮ 9 straipsnio 18 dalimi, finansų įstaigoms ir kitiems įpareigotiesiems subjektams draudžiama vykdyti sandorius per banko sąskaitas, užmegzti ar tęsti dalykinius santykius, vykdyti sandorius, kai jie neturi galimybių įvykdyti šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų: jeigu klientas šio įstatymo nustatytais atvejais nepateikia duomenų, patvirtinančių jo tapatybę, jeigu pateikia ne visus duomenis arba jie yra neteisingi, jeigu klientas ar jo atstovas vengia pateikti informaciją, reikalingą jo tapatybei nustatyti, slepia naudos gavėjo tapatybę ar vengia pateikti informaciją, reikalingą naudos gavėjo tapatybei nustatyti, arba pateiktų duomenų tam neužtenka; taip pat jeigu finansų įstaiga ar kitas įpareigotasis subjektas negali užtikrinti šio straipsnio 12–16 dalyse nurodytų reikalavimų vykdymo. Be to, finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo priemonės privalo taikyti ne tik naujiems, bet ir esamiems klientams, atsižvelgdami į rizikos lygį, iškilus naujoms aplinkybėms ar atsiradus naujai informacijai, susijusiai su kliento, naudos gavėjo rizikos lygio nustatymu, jų tapatybės informacija, jų veikla ir kitomis reikšmingomis aplinkybėmis (23 dalis).

Remiantis PPTFPĮ 18 straipsniu, jeigu klientas vengia arba atsisako finansų įstaigai ar kitam

[pareigotajam subjektui jo prašymu ir terminais pateikti papildomą informaciją, finansų įstaigos ir kiti [pareigotieji subjektai, vadovaudamiesi vidaus politikos ir vidaus kontrolės procedūromis, gali atsisakyti vykdyti pinigines operacijas ar sandorį, nutraukti sandorius ar dalykinius santykius su klientu.

Taigi, pirmiau nurodytos PPTFPĮ nuostatos įtvirtina finansų įstaigų pareigą vykdyti nuolatinę savo klientų dalykinių santykių stebėseną, siekiant užtikrinti, kad vykdomi sandoriai atitiktų finansų įstaigų ar kitų [pareigotųjų subjektų turimą informaciją apie klientą, jo verslą, rizikos pobūdį ir lėšų šaltinį, finansų įstaigoms taip pat draudžiama užmegzti ar tęsti dalykinius santykius, vykdyti sandorius, kai jos neturi galimybių įvykdyti minėtame įstatyme nustatytų reikalavimų.

Atkreiptinas dėmesys, kad PPTFPĮ nuostatos nedetalizuoja būdų, kuriais turėtų būti užtikrinamas pirmiau minėto įstatymo keliamų reikalavimų vykdymas, tačiau finansų įstaigos ir kiti PPTFPĮ nurodyti subjektai [pareigojami imtis visų kryptingų ir proporcingų priemonių patiriamai rizikai, kaip ji apibrėžta PPTFPĮ, mažinti ir valdyti: tokios priemonės gali apimti ribojimų naudotis finansinėmis paslaugomis taikymą, papildomos informacijos ir (arba) dokumentų iš klientų reikalavimą, kliento ir (arba) kliento naudai inicijuojamų mokėjimo operacijų stabdymą ir pan., o kraštutiniu atveju, jeigu kitomis priemonėmis nėra galimybės suvaldyti keliamos rizikos, – dalykinių santykių su klientu nutraukimą.

Iš Lietuvos bankui pateiktų duomenų matyti, kad bankas, nustatęs pareiškėjo sąskaitoje atliekamus įtartinus veiksmus ir vadovaudamasis PPTFPĮ 18 straipsniu bei Sąlygų 24 punktu, priėmė sprendimą laikinai apriboti pareiškėjo atsiskaitomąją sąskaitą, t. y. apribojo galimybę laisvai disponuoti sąskaitoje esančiomis lėšomis, iki kol bus įvertinti visi banko turimi duomenys.

2024 m. liepos 12 d. bankas pranešime pareiškėjui nurodė, kad priėmė sprendimą apriboti pareiškėjo galimybę naudotis banko sąskaita, nutraukti dalykinius santykius su pareiškėju. Pranešimu pareiškėjas taip pat buvo informuotas, kad jo sąskaita banke bus uždaryta (taigi, atitinkamai ir sutartis dėl šios mokėjimo sąskaitos bus nutraukta) po 60 kalendorinių dienų nuo pranešimo apie sutarties dėl mokėjimo sąskaitos nutraukimą gavimo dienos, t. y. 2024 m. rugsėjo 10 d. Svarbu pažymėti, kad bankas papildomuose paaiškinimuose Lietuvos bankui teigė, kad ginčo nagrinėjimo metu pareiškėjo banko sąskaita nėra uždaryta, jai yra taikomi tik gaunamų mokėjimų ribojimai.

Pareiškėjo atstovė teigė, kad bankas be jokio pagrindo apribojo pareiškėjo galimybę naudotis banko sąskaita ir priėmė sprendimą nutraukti dalykinius santykius su pareiškėju, nors pareiškėjas neatliko nieko nelegalaus.

Vis dėlto, ginčo byloje esančiais duomenimis, bankas, prieš priimdamas sprendimą apriboti disponavimą pareiškėjo mokėjimo sąskaitoje esančiomis lėšomis, keletą kartų pareiškėjo prašė pateikti lėšų jo sąskaitoje kilmę bei šaltinio teisėtumą pagrindžiančius įrodymus, tačiau pareiškėjas iki banko priimto sprendimo apriboti pareiškėjo galimybę disponuoti sąskaitoje esančiomis lėšomis ir nutraukti dalykinius santykius su pareiškėju bankui prašomos informacijos neteikė. Ginčo byloje turimais duomenimis, pareiškėjo atstovė bankui pateikė informaciją apie pareiškėjo banko sąskaitoje esančių lėšų kilmę bei šaltinio teisėtumą tik po banko priimto sprendimo apriboti pareiškėjo galimybę naudotis banko sąskaita bei nutraukti dalykinius santykius. Pateiktuose paaiškinimuose bankas atkreipė dėmesį, kad atliekant pareiškėjo lėšų kilmės patikrinimą buvo atliktas išsamus vidinis tyrimas, jo metu buvo nustatyta, kad pareiškėjas neatitinka banko nustatyto priimtino klientų rizikos lygio dėl jo sąskaitoje esančių įtartinų lėšų bei dėl pareiškėjo vengimo bankui pateikti prašomus išsamius duomenis apie pareiškėjo lėšų banko sąskaitoje kilmę ir šaltinio teisėtumą.

Bankas atsiliepime Lietuvos bankui nurodė priežastis, pagrindžiančias priimtą sprendimą, tačiau prašė šią informaciją laikyti konfidencialia. Atsižvelgiant į tai, kad iš banko gautuose paaiškinimuose pateikta informacija pagal savo prigimtį yra laikytina konfidencialia, ir vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 40 punktu, kuriame nustatyta, kad ginčo šalys, pateikdamos dokumentus Lietuvos bankui, nurodo, kurie duomenys sudaro valstybės, tarnybos, komercinę, banko, profesinę arba kitą įstatymų saugomą paslaptį ir kurių duomenų konfidencialumas turi būti užtikrintas, detalesnis banko Lietuvos bankui pateiktos informacijos turinys negali būti atskleistas. Vertinant banko Lietuvos bankui pateiktus paaiškinimus, darytina išvada, kad bankas sprendimą laikinai apriboti, o vėliau ir nutraukti dalykinius santykius su pareiškėju ir uždaryti jos sąskaitą banke priėmė, siekdamas užtikrinti tinkamą PPTFPĮ nustatytų prievolių vykdymą.

Bankui atlikus detalų tyrimą ir nustačius, kad pareiškėjo sąskaitoje esančių lėšų šaltinis

nėra aiškus, buvo priimtas sprendimas apriboti pareiškėjo galimybę naudotis banko sąskaita ir nebetęsti dalykinių santykių su pareiškėju, nes pareiškėjas neatitinka banko nustatyto priimtino klientų rizikos lygio dėl nepakankamos informacijos, susijusios su pareiškėjo lėšų kilmės šaltiniu, ir kelia pinigų plovimo ir teroristų finansavimo grėsmę. Banko teigimu, atsižvelgdamas į vidines banko rizikos vertinimo nuostatas, bankas nustatė, kad leidimas pareiškėjui naudotis banke atidaryta mokėjimo sąskaita kelia bankui taikomų teisės aktų reikalavimų pažeidimo riziką.

Kaip minėta pirmiau, PPTFPĮ neįtvirtina konkrečių būdų ir priemonių, padedančių užtikrinti pirmiau minėto įstatymo keliamų reikalavimų vykdymą. Kadangi PPTFPĮ nustatyti reikalavimai yra taikomi finansų įstaigoms ir kitiems PPTFPĮ nurodytiems subjektams, būtent jiems tenka pareiga ir atsakomybė pasirinkti ir įgyvendinti visas tinkamas ir proporcingas priemones patiriamai rizikai, kaip ji apibrėžta PPTFPĮ, mažinti ir valdyti. Taigi, atitinkamai ir bankui nagrinėjamu atveju teko atsakomybė ir pareiga dalykiniuose santykiuose su pareiškėju, laikantis PPTFPĮ nustatytų reikalavimų, tinkamai įvertinti ir valdyti kylančią riziką, vėliau parenkant ir pritaikant tam tinkamas bei proporcingas priemones.

Svarbu pažymėti, kad ginčo nagrinėjimo metu nenustatyta duomenų, kurie leistų teigti, kad bankas, atlikdamas pareiškėjo lėšų šaltinio patikrą – tiek inicijuodamas tokią procedūrą, tiek rinkdamas ir vertindamas reikalingus duomenis, tiek pareiškėjo atžvilgiu pritaikydamas tam tikras rizikos valdymo priemones, būtų veikęs netinkamai, nepagrįstai (neturėdamas tam teisėto pagrindo) ar pažeisdamas PPTFPĮ nuostatas. Priešingai, nustatyti duomenys patvirtina aplinkybę, kad banko veiksmai pareiškėjo atžvilgiu buvo teisėti – taigi, atitiko teisės aktų ir šalių susitarimą sudarančių Salygų nuostatas.

Įvertinus pirmiau išdėstytą informaciją, darytina išvada, kad banko sprendimas apriboti pareiškėjo teisę naudotis banko sąskaita bei vėliau vienašališkai nutraukti dalykinius santykius su pareiškėju remiantis tuo, kad pareiškėjas bankui vengė teikti ir neteikė banko prašomos informacijos apie lėšų jo banko sąskaitoje kilmę ir lėšų šaltinio teisėtumą, yra proporcinga PP / TF rizikos valdymo priemonė. Konstatuotina, kad bankas pagrindė savo sprendimą apriboti pareiškėjo teisę naudotis banko sąskaita ir vėliau vienašališkai nutraukti dalykinius santykius su pareiškėju kaip kraštutinės PP / TF rizikos valdymo priemonės taikymo būtinumą ir pagrįstumą.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X.X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Licencijavimo skyriaus vadovė,
pavarduojanti departamento direktorių

Agnė Kazkauskienė